

Belgenin Transkripsiyonu:

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvâhhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakk-ı ale'l-halkı ecma'în vârisu ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Ankara kadısı -übüvvet-i fezâ'iluhu- ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Çubuk Abâd kadısı -zîde fazluhu- **tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olcâk ma'lûm ola ki** iftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtârü'l-izzî'l-mekîn bi'l-fi'l dârü's-sa'âdetim ağası olub Harameyn-i Şerîfeyn Evkâfi karyeleri mefrûzü'l-kalem ve maktû'ü'l-kadem min külli'l-vücûh serbest olmak kanûn-ı kadîm iken Harameyn-i Şerîfeyn Evkâfından Ankara sancağında Çubuk Abâd nâhiyesinde Balık Hisârı ve sâyir tevâbi'i karyeleri re'âyâlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rüsûmların şer' ü kânûn ve defter mücebine vakf-ı mezbur zâbitine edâ edüb mîrmîrân âdemleri ve mîrlivâ subaşları ve ümenâ ve ummâl ve nâzır-ı nûzzâr ve sâyir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından bir vechile dahl olunmak icâb eylemez iken hâlen mîrlivâ-i Ankara ve mütesellimler taraflarından devr-i selâmiyye ve zahîre-bahâ ve subaş akçası ve koyun ve kuzu ve arpa ve saman (ve) bal ve bağ ve sâyir bunun emsâli zulm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğunu bildirüb min ba'd mîrmîrân âdemleri ve mîrlivâ subaşları ve ümenâ ve ummâl ve sâyir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından ol vechile dahl ü ta'arruz etdirmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum verilmek ricâsına i'lâm etmeğin vech-i meşrûh üzere ol vechile dahl ü ta'arruz etdirilmemek emrim olmuştur, **buyurdum ki** hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebine amel edüb dahi mîrmîrân-ı Ankara ve mütesellimlerine ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesine muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin ki Harameyn-i Şerîfeyn Evkâfi karyeleri mefrûzü'l-kalem ve maktû'ü'l-kadem min külli'l-vücûh serbestdir, devr-i selâmiyye ve zahîre-bahâ ve subaş akçası ve sâyir bahâne ile hilâf-ı şer' ü kânûn ve defter bir akça ve bir habbelerin almaya ve aldirmayub ta'addîlerin men' ü def' eylesin, min ba'd şer'-i şerîfe ve kânûna ve deftere ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş etdirmeyüb işbu emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmil olasız, şöyle bilesiz, min ba'd şer'-i şerîfe ve kânûn ve deftere ve emr-i hümâyûnuma ve ba'de'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu ellerinde ibkâ edüb alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın. Tahrîren fi evâsıtı şehri Saferi'l-hayr li-sene selâse ve tis'în ve elf.

Be-makâmı Kostantiniyye, el-mahrûse.

Belgeden hareketle üzerinde tartışılacak konular:

Cümle analizi: Belgeyi doğru anlama ve anlamlandırma aşaması.

Belgedeki verilerden hareketle tarih bilgisi üretme aşaması: Bu noktada aşağıdaki konularla/terimlerle ilgili tartışmaların yapılması hedeflenmektedir.

- Osmanlı taşrasında reaya ile örf taifesi arasındaki ilişki
- Vakıf karyesi
- Mefrûzü'l-kalem ve maktû'ü'l-kadem uygulaması
- Serbestiyyet üzere tasarruf
- Devr-bahâ

- Selâmiye-bahâ
- Avarız cinsi vergiler

Konu ile ilgili okunabilecek literatürden bazı örnekler:

Halil İncılık, “Adâletnâmeler”, *Belgeler*, c.II, Sayı: 3-4 (1965), TTK Yayınları, Ankara 1993, s.49-145.